

JAANI RÄPP

Eesti tants segarühmale

Tants koosneb kahest osast. Esimese osa – JAANI (Kaaratsimm) on seadnud Maie Orav (rahvamuusika). Teise osa – RÄPP on loonud ning kirjeldanud Märt Agu 2006.a. juunis. Muusika – I. Kalda, sõnad – P. Pärenson.

PÕHISAMMUD

Taktimõõt 2/4

1. Käärhüpped

Sooritatakse nelja takti vältel.

Takt 1. Takti I osal viiakse jalad hüppega käärasendisse päkkadele, vasak jalga ette. Takti II ja III osal vetrutakse kääraseisus üles-alla.

Takt 2. Takti I osal vahetatakse hüppega jalgade asend, st maandutakse parem jalg ees. Takti II ja III osal vetrutakse kääraseisus üles-alla.

Takt 3. Takti I osal vahetatakse hüppega jalgade asend (maandutakse vasak jalg ees). Takti III osal vahetatakse hüppega jalgade asend (maandutakse parem jalg ees).

Takt 4. Korratakse 3. takti tegevust.

Põhisammu kordamisel tuuakse jalad 8. takti III osal hüppega ummisseisu.

2. Kõnnisammud

Taktis tehakse kaks kõnnisammu.

3. Pühkeplaksud

Sooritatakse nelja takti vältel.

Takt 1. Takti I osal tehakse pühkeplaks ja paigalsamm põlvetõstega. Samm astutakse vasaku jalaga, tõuseb parema jala põlv ja vasak käsi.

Takt 2. Korratakse eelmise takti tegevust, kuid samm on parema jalaga ja tõuseb vasaku jala põlv ning parem käsi.

Takt 3. Korratakse eelmise kahe takti tegevust poole kiiremini, takti I ja III osal.

Takt 4. Korratakse 3. takti tegevust.

Põhisammu kordamisel tuuakse jalad 8. takti III osal ummisseisu.

4. Vahetussamm

5. Kargussamm

Taktis tehakse kaks kargussammu.

Takti I osal libistatakse parem jalg päkal kuni poole labajala pikkuse võrra ettepoole ja koos keharaskuse ülekandmisega sellele jalale laskutakse ühtlasi rõhutult parema jala kannale. Takti II osal tuuakse vasak jalg tagant kaarega parema jala juurde päkale ja koos keharaskuse ülekandmisega sellele jalale laskutakse rõhutult vasaku jala kannale. Takti III ja IV osal korratakse takti I ja II osa tegevust. Sammud sooritatakse kiiresti ja edasilükkumisel hoitakse põlved veidi kõveras.

TANTSU KIRJELDUS

Taktimõõt 2/4

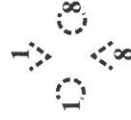
OSAVÕTJAD: paarisarv segapaare. Kirjeldus on koostatud kaheksale paarile.
LÄHTEASEND: tantsijad seisavad viirus ja on mõtteliselt nummerdatud (Jn 1).

Jn. 1

8 KÄTEPLAKSU (eelmängu taktid 1-4)

Paaride I ja 8 tantsijad liiguvad 7 kõnnisammu ja lõppsammuga joonisel 2 näidatud asendisse.

Jn. 2

I TUUR A – OSA (taktid 1-8)

Taktid 1-4. Tantsijad teevad käärhüpped (põhisamm nr 1). Käed on puusal.

Taktid 5-8. Tantsijad kordavad taktide 1-4 tegevust, kuid viimase takti III osal hüpatakse ummisseisu.

I TUUR B – OSA (taktid 9-12 kaks korda)

Takt 9. Kõik löövad kaks ristplaksu ees rinna kõrgusel.
Taktid 10-12. Tantsijad ühendavad käed ja liiguvad sõõris viie kõnnisammu ja lõppsammuga päripäeva.
Taktid 9-12 teist korda. Korratakse taktide 9-12 tegevust, kuid liikumine toimub vastupäeva.

8 KÄTEPLAKSU (taktid 13-16)

Paaride 1, 2, 7 ja 8 tantsijad liiguvad 7 kõnnisammu ja lõppsammuga joonisel 3 näidatud asendisse.

Jn. 3

II TUUR A – OSA (taktid 17-24)

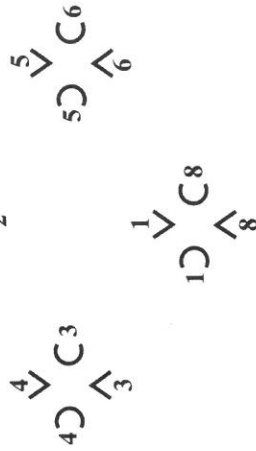
Taktid 17-20. Tantsijad teevad käärhüpped (põhisamm nr 1). Aeglased käärhüpped on paigal ja kiirete käärhüpetega taganetakse.
Taktid 21-24. Korratakse eelmist tegevust, kuid kiirete käärhüpetega liigutakse oma kohale tagasi.

II TUUR B – OSA (taktid 25-32)

Taktid 25-26. Kõik löövad kolm ristplaksu ees rinna kõrgusel. Võetakse paremkäerist ja liigutakse päripäeva.
Taktid 27-28. Liikumine päripäeva jätkub viie kõnnisammu ja lõppsammuga.
Taktid 29-32. Korratakse eelmise nelja takti tegevust, kuid võetakse vasakkäerist ja liigutakse vastupäeva.

8 KÄTEPLAKSU (taktid 33-36)

Tantsijad liiguvad 7 kõnnisammu ja lõppsammuga joonisel 4 näidatud asendisse.

Jn. 4

III TUUR A – OSA (taktid 1-8)

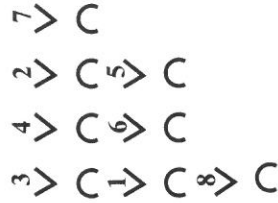
Taktid 1-4. Tantsijad teevad käärhüpped (põhisamm nr 1). Aeglased käärhüpped on paigal ja kiirete käärhüpetega vahetavad tüdrukud kohad, mõõdukes vasakult.
Taktid 5-8. Korratakse eelmise nelja takti tegevust, kuid kohad vahetavad poisid.

III TUUR B – OSA (taktid 9-12 kaks korda)

Taktid 9-12 kaks korda. Kõik nelikud kordavad I tuuri B-osa tegevust.

8 KÄTEPLAKSU (taktid 13-16)

Tantsijad liiguvad 7 kõnnisammu ja lõppsammuga joonisel 5 näidatud asendisse.

Jn. 5

IV TUUR A – OSA (taktid 17–24)

Taktid 17-24. Kõik teevad kaks korda põhisammu nr 3 (pühkeplaksud).

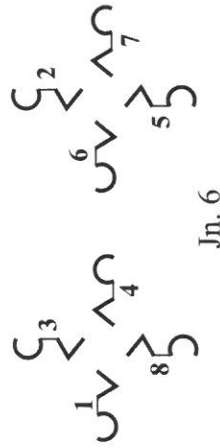
IV TUUR B – OSA (taktid 25-32)

Taktid 25-28. Tantsijad pöörlevad paremas käevangus 7 kõnnisammu ja lõppsammuga.

Taktid 29-32. Tantsijad pöörlevad vasakus käevangus 7 kõnnisammu ja lõppsammuga.

8 KÄTEPLAKSU (taktid 33-36)

Tantsijad liiguvad 7 kõnnisammu ja lõppsammuga joonisel 6 näidatud asendisse.

Jn. 6

V TUUR A – OSA (taktid 37–44)

Taktid 37-40. Paarilised võtavad ristvõtte tagant (poisi parem käsi on peal). Tantsijad teevad käärhüpped (põhisamm nr 1). Aeglased käärhüpped on paigal ja kiirete käärhüpetega liigutakse vastupäeva edasi.

Taktid 41-44. Korratakse eelmise nelja takti tegevust.

V TUUR B – OSA (taktid 45-52)

Taktid 45-52. Liigutakse vahetussammudega vastupäeva.

8 KÄTEPLAKSU (taktid 53-56)

Tantsijad liiguvad 7 kõnnisammu ja lõppsammuga joonisel 7 näidatud asendisse.

Jn. 7

VI TUUR A – OSA (taktid 37–44)

Taktid 37-44. Kõnnisammudega liigutakse sõõris vastupäeva. Nelja viimase sammuga moodustatakse kaks viingu (Jn 8).

Jn. 8

VI TUUR B – OSA (taktid 45-52)

Taktid 45-52. Käärhüpped (põhisamm nr 1) paigal koos plaksudega.

RÄPP

Eelmäng (taktid 57-64)

Tantsijad jooksevad vabalt algasendisse (Jn 9).

Jn. 9

I SALM (taktid 65-68 kaks korda)

Tüdrukud seisavad vabalt oma kohal, käed setupäraselt vaheliti rinnal. Käed liiguvad küljelt küljele.

Poiste tegevus

Takt 65. Vasaku jalaga alustades liigutakse kahe kõnnisammuga otse publiku suunas.

Takt 66. Jätkatakse liikumist kahe kiire ja ühe aeglase kõnnisammuga.

Takt 67. Takti I osal astutakse parema jalaga samm küljele ja takti III osal asetatakse vasak jalg küljele, lõpetades harkseisu.

Takt 68. Sooritatakse parema käega kaar alustades risti vasakult küljelt ja lõpetades paremal küljel (liikumine päripäeva).

Takt 65 teist korda. Parem käsi on õlaliigesest ja õlavarrest paigal. Küünarvarrega pendeldatakse alt läbi vasakule ja tagasi paremale.

Takt 66 teist korda. Parema käe küünarvarrega tehakse täisring enda ees päripäeva. Samaaegselt tehakse vahetussamm vasakule.

Takt 67 teist korda. Takti I osal asetatakse parem jalg vasaku tagant risti ja takti III osal tehakse täisringiline pööre kohapeal päripäeva.

Takt 68 teist korda. Käed asetatakse uhkelt ja vabalt vaheliti rinnale ja võetud poos säilitatakse kuni teise salmi lõpuni.

I FOLK (taktid 69-72)

Taktid 69-72. Parema jalaga alustades moodustavad tüdrukud kõnnisammudega sõõri ja liiguvad ühe ringi päripäeva, pendeldades samal ajal kätega sisse ja välja (Jn 10).

Jn. 10

I VAHETAKTID (taktid 73-74)

Taktid 73-74. Tüdrukud veavad kõnnisammudega sõõrist taas kolonni.

II SALM (taktid 75-82)

Tüdrukute tegevus. Kogu salmi jooksul on tüdrukute käed setupäraselt vaheliti rinnal ja liiguvad vabalt küljelt küljele.

Takt 75. Parema jalaga alustades liigutakse kahe kõnnisammuga otse.

Takt 76. Liikumist jätkatakse kahe kargussammuga.

Takt 77. Vasaku jalaga alustades liigutakse kahe kõnnisammuga otse.

Takt 78. Liikumist jätkatakse kahe kargussammuga.

Takt 79. Tüdrukud teevad vahetussammuga paigal pöörde päripäeva.

Takt 80. Vasak jalg asetatakse demonstriivselt vasakule küljele kannale.

Takt 81. Pööre vahetussammuga vastupäeva.

Takt 82. Parem jalg asetatakse vasaku jala taha risti ja kätega tõmmatakse seelik lahti. Võetud poos säilitatakse kuni teise folgi lõpuni.

II FOLK (taktid 83-86)

Taktid 83-86. Vasaku jalaga alustades kõnnivad poisid ümber tüdruku kolmveerand ringi päripäeva, lüües iga takti esimesel osal ristplaksu. Liikumine lõpetatakse tüdruku selja taga (Jn 11).

Jn. 11

II VAHETAKTID (taktid 87-88)

Taktid 87-88. Seistakse kohapeal.

III SALM (taktid 89-96)

Tüdrukute tegevus

Takt 89. Takti I osal astutakse kerge hüppega jalad harkseisu (enne parem, siis vasak). Käed viiakse kõrvale-üles. Sõrmed on laiali. Takti III osal tuuakse jalad poolsulgküüki ja käed asetatakse põlvvedele.

Takt 90. Korratakse eelmise takti I osa tegevust ja säilitatakse võetud asend takti lõpuni.

Takt 91. Takti I osal korratakse 89. takti III osa tegevust, takti III osal 89. takti I osa tegevust.

Takt 92. Korratakse eelmise takti I osa tegevust ja säilitatakse võetud asend takti lõpuni.

Taktid 93-94. Korratakse kaks korda 89. takti tegevust.

Takt 95. Takti I osal astutakse vasaku jalaga samm vasakule ja tõugatakse ennast maast lahti. Takti III osal maandutakse ummisseisu. Käed on vabalt all.

Takt 96. Takti I osal astutakse vasaku jalaga samm otse ette ja tõugatakse ennast õhku, takti III osal maandutakse ummisseisu, kusjuures õhus on sooritatud veerandpööre päripäeva.

Poiste tegevus

Takt 89. Takti I osal tuuakse jalad poolsulgküüki ja käed asetatakse põlvvedele. Takti III osal astutakse kerge hüppega jalad harkseisu (enne parem, siis vasak). Käed viiakse kõrvale-üles. Sõrmed on laiali.

Takt 90. Korratakse eelmise takti I osa tegevust ja säilitatakse võetud asend takti lõpuni.

Takt 91. Takti I osal korratakse 89. takti III osa tegevust, takti III osal 89. takti I osa tegevust.

Takt 92. Korratakse eelmise takti I osa tegevust ja säilitatakse võetud asend takti lõpuni.

Taktid 93-94. Korratakse kaks korda 89. takti tegevust.

Takt 95. Takti I osal astutakse parema jalaga samm paremale ja tõugatakse ennast maast lahti. Takti III osal maandutakse ummisseisu. Käed on vabalt all.

Takt 96. Takti I osal astutakse parema jalaga samm otse ette ja tõugatakse ennast õhku, takti III osal maandutakse ummisseisu, kusjuures õhus on sooritatud veerandpööre vastupäeva. Liikumine lõpetatakse paarilise rinnati (Jn 12).

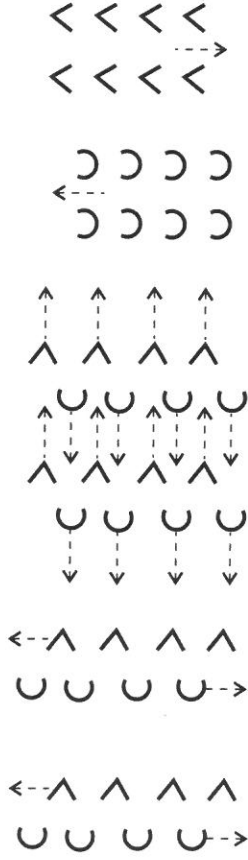
Jn. 12

IV SALM (taktid 89-96 kordamisel)

Põimumine

Takt 89 teist korda. Takti I osal astutakse parema jalaga samm ette, vastastantsijast mõõdutakse paremalt (vasakud õlad koos) ja tõugatakse ennast õhku (Jn 12). Takti III osal maandutakse ummisseisu ja lüüakse ristplaks.

Takt 90 teist korda. Takti I osal astutakse vasaku jalaga samm vasakule ja tõugatakse ennast õhku, takti III osal maandutakse ummisseisu ja lüüakse ristplaks (Jn 13).

Jn. 13

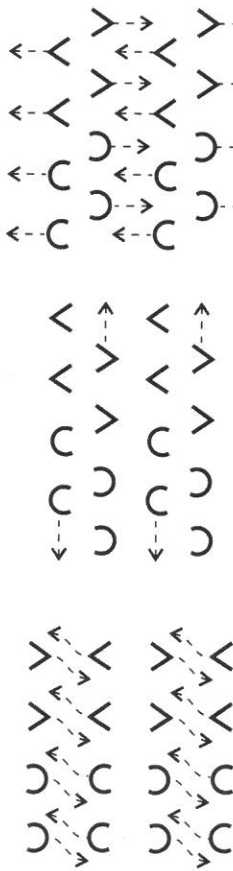
Jn. 14

Jn. 15

Takt 91 teist korda. Takti I osal astutakse parema jalaga samm ette, vastastantsijast mõõdutakse vasakult (paremad õlad koos) ja tõugatakse ennast õhku (Jn 14). Takti III osal maandutakse ummisseisu ja lüüakse ristplaks, kusjuures õhus on sooritatud veerandpööre vastupäeva (Jn 15).

Takt 92 teist korda. Takti I osal astutakse vasaku jalaga samm taha ja tõugatakse ennast õhku (Jn 15), takti III osal maandutakse ummisseisu ja lüüakse ristplaks, kusjuures pooled tantsijatest on õhus sooritanud poolpööre vastupäeva (Jn 16).

Taktid 93-96 teist korda. Korratakse eelneva nelja takti tegevust, kuid liigutakse lava tagakülje ja esikülje suunas (Jn 16 - Jn 20). Liikumine lõpetatakse joonisel 20 näidatud asendis.

Jn. 16

Jn. 17

Jn. 18

III FOLK (taktid 97-104)

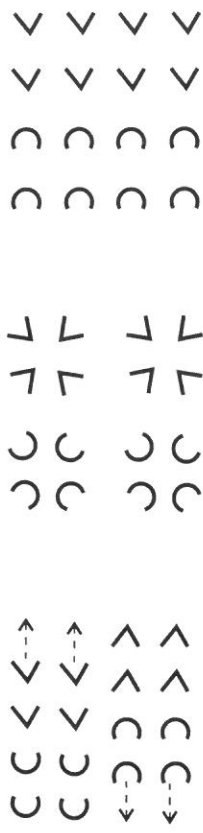
Tüdrukute tegevus

Taktid 97-100. Võetakse sõõr ja liigutakse kõnnisammudega üks ring päripäeva. Käed pendeldavad sisse ja välja. Lõpetatakse algasendis (Jn 20).

Takt 101. Lüüakse kaks ristplaksu (takti I ja III osal).

Takt 102. Takti I osal lüüakse kaks kiiret ristplaksu ja takti III osal üks ristplaks.

Taktid 103-104. Korratakse eelmise kahe takti tegevust.

Jn. 19

Jn. 20

Jn. 21

Poiste tegevus

Takt 97. Lüüakse kaks ristplaksu (takti I ja III osal).

Takt 98. Takti I osal lüüakse kaks kiiret ristplaksu ja takti III osal üks ristplaks.

Taktid 99-100. Korratakse eelmise kahe takti tegevust.

Taktid 101-104. Poisid ühendavad käed ja liiguvad kõnnisammudega ühe ringi päripäeva, lõpetades liikumise esipoollega tüdrukute poole (Jn 21).

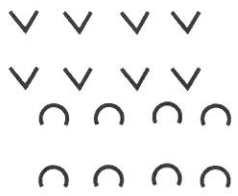
II VAHETAKTID (taktid 105-106)

Taktid 105-106. Seistakse kohapeal.

V SALM (taktid 107-114)

Takt 107. Tüdrukud seisavad. Käed on vaheliti rinnal ja liiguvad vabalt küljelt küljele. Poisid astuvad vasaku jalaga alustades kaks kõnnisammu oma paari suunas.

Takt 108. Tüdrukud seisavad. Poisid jätkavad kõndi kahe kiire sammuga. Takti III osal astuvad poisid sammu küljele, jäädes harkseisu (Jn 22).

Jn. 22

Jaani rüpp

Takt 109. Tüdrukud astuvad parema jalaga alustades kaks kõnnisammu oma paarilise suunas (käed vaheliti ja liiguvad küljelt küljele). Poisid seisavad.	☺	<	☺	<
Takt 110. Tüdrukud jätkavad liikumist kahe kargussammuga. Poisid seisavad (Jn 23).	☺	<	☺	<
Takt 111. Takti I osal antakse teineteisele paremad käed ja takti III osal vasakud käed.	☺	<	☺	<
Takt 112. Takti I osal põlved lõõgastatakse ja sirutatakse. Ülakeha ja käed viiakse publiku poole.			Jn. 23	
Takti III osal korratakse I osa tegevust, kuid ülakeha ja käed liiguvad lava tagakülje poole.	☺	>	☺	>
Takt 113. Vahetussammuga sooritatakse ühendatud käte all täispööre publiku suunas.	☺	>	☺	>
Takt 114. Võte vallandatakse ja liikumine lõpetatakse esipoollega publiku poole (Jn 24).	☺	>	☺	>
	☺	>	☺	>
			Jn. 24	

VI SALM (taktid 107-114 kordamisel)

Taktid 107-114 teist korda. Poisid kordavad I salmi tegevust. Tüdrukud kordavad II salmi tegevust.

Jaani räpp

$\text{♩} = 120$

2 3 4 2
G C C F

3 4 5 6 7 8
C F C C F

9 10 11 12
G C G C

13 14 15 16 17 18
C A1 F

19 20 21 22 23 24
C F C F

25 26 27 28 29
G C G C G

30 31 32 33 34 35 36
C G C C C C

37 38 39 40 41
A2 C A1 B1 C1 C F F

42 43 44 45 46 47 48
C F C G C G C

49 50 51 52 53 54 55 56
G C G C

57 58 59 60 61 62
A1 B1 F "Rongi vile"

63 64 65 66 67 68
"Trummid"

69 70 71 72 73 74
F C F

75 76 77 78 79 80
G C G C

81 82 83 84 85 86
"Kõll"

87 88 89 90 91
95 I.

92 93 94 95 96

95|2. 96 97 98 99

F C

100 101 102 103 104

F G C G

105 106 107 108 109

110 111 112 113 114|1. 2.114

Jäljed

Jaan Sööt

$\text{♩} = 132$ 1 2 3 4

G C F C F/C C F C

A 1 2 3 4

C F C F C Dm G

5 6 7 8

C F C F C G C

B 9 10 11 12

G C F C F/C C G C